

Μια μακραίωνη παράδοση λαβυρίνθιακού χορού

ΜΥΘΟΣ

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΧΟΡΟΣ

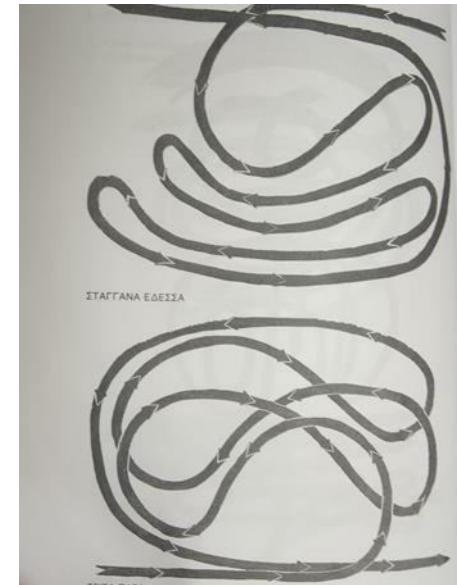
ΕΘΙΜΟ

Οι χοροί εκφράζουν τον πλούσιο εσωτερικό κόσμο κάθε λαού.

Με το χορό και το τραγούδι εκδηλώνει τα συναισθήματά του, τον ενθουσιασμό την απογοήτευση, την αγάπη και τον έρωτα.

- ✓ Η Αθήνα από την κυριαρχία της Κρήτης ως φόρο τιμής αναγκάστηκε να στείλει επτά νέους άνδρες και επτά κορίτσια να θυσιαστούν στο Μινώταυρο.
- ✓ Ο Θησέας, γιος του βασιλιά της Αθήνας, προσφέρθηκε εθελοντικά να είναι ένας από την ομάδα με σκοπό να σκοτώσει τον Μινώταυρο και να ελευθερώσει την Αθήνα από την κυριαρχία της Κρήτης.

- ✓ Η αρχαιότερη γνωστή μορφή λαβύρινθου είναι το σχέδιο του «Κρητικού» λαβύρινθου.
- ✓ Οι επτά δακτύλιοι των μονοπατιών εύκολα δημιουργούνται σχεδιάζοντας ένα σταυρό και τέσσερις τελείες και στη συνέχεια ενώνοντάς τα μέχρι να σχηματίσουν οκτώ ομόκεντρους κύκλους, αφήνοντας ενδιάμεσα εφτά κενούς δακτυλίους.
- ✓ Αυτός είναι ένας από τους σημαντικότερους ελληνικούς μύθους. Έχει διατηρηθεί ζωντανός στο πέρασμα των αιώνων ανάμεσα στους λαβύρινθους όλου του κόσμου!

Είναι ένα σχήμα το οποίο αφήνει εδώ και 5000 χρόνια τα ίχνη του στην ιστορία του πολιτισμού.

- ✓ Υπάρχουν χιλιάδες πέτρινοι λαβύρινθοι, που απεικονίζονται σε χαλκογραφίες και χάρτες της Κρήτης από τον 15^ο ως τον 19^ο αιώνα.
- ✓ Κατά την διάρκεια της Αναγέννησης και στην Βικτοριανή εποχή εξελίχθηκαν σε θαμνώδη λαβύρινθους.
- ✓ Μέχρι και το 1917, η Τράπεζα της Κρήτης είχε εκδώσει χάρτινο νόμισμα με το σύμβολο του λαβύρινθου!

ΣΙΓΑΝΟΣ

- ✓ Λέγεται και Χορός του Θησέα ή Χορός της Νύφης.
- ✓ Πιστεύεται ότι αποτελεί αναπαράσταση της πορείας του Θησέα μέσα στο Λαβύρινθο.
- ✓ Οι χορευτές είναι σφιχταγκαλιασμένοι και βαδίζουν με μικρά σιγανά βήματα, με τον πρωτοχορευτή να φαίνεται ότι σέρνει την ανθρώπινη αυτή αλυσίδα προσπαθώντας να την οδηγήσει έξω από το Λαβύρινθο στη σωτηρία.
- ✓ Ο Σιγανός χορευόταν παλιά με τα χέρια σταυρωτά. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας είχε γίνει ο χορός της φιλίας, της ενότητας, της ανθρώπινης αλυσίδας που θα τους οδηγούσε στην ελευθερία.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΙΑΝΟ ΑΓΕΡΑΝΟ

Φαίνεται αρχαιότατη καταγωγή. Πρέπει να κρατάει από τον (ή την) αρχαίο Γέρανο που σύμφωνα με τους ποιητές πρωτοπαρουσίασε ο Θησέας στη Δήλο γυρνώντας νικητής από την Κρήτη.

Παραλλαγές του ίδιου χορευτικού τύπου συναντούμε και σε άλλους ελληνικούς τόπους, στην Ήπειρο, την Τσακωνιά, τον Πόντο – Γεράνι, Αερανό ή όπως αλλιώς είναι γνωστός.

Στην Πάρο και τη Μύκονο, χορεύεται μέχρι σήμερα ο παραδοσιακός αποκριάτικος «Αγέρανος», χορός σοβαρός και τελετουργικός, χωρίς μουσικά όργανα, με κίνηση συχνά λαβυρινθιακή.

ΤΣΑΚΩΝΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

- ✓ Η πρώτη άποψη υποστηρίζει ότι ο χορός χορεύτηκε στη Δήλο και από εκεί στη Μικρά Ασία και στις πόλεις της Ελλάδος, διατηρήθηκε μόνο στη Νότια Κυνουρία. Η Δώρα Στράτου γράφει, σχετικά στο βιβλίο της:
Μια ζωή, μια περιπέτεια.

«Οι Τσάκωνες κράτησαν πολλά από τα βιώματά τους και τις συνήθειες της προηγούμενης ζωής και αυτό αποδεικνύεται από τον Τσακώνικο χορό, που χορεύεται μόνο στην περιοχή αυτή και αναβιώνει ένα γεγονός:
Το Θησέα και τον χορό του».

**ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ
ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΥ**

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΧΟΡΟΥ**

- ✓ Ο χορός κάνει ελικοειδή κυκλίσματα (δίπλες) και ο πρώτος του χορού, γυρίζει με την πλάτη προς τους υπόλοιπους, κατόπιν γίνεται η ίδια κίνηση αντιθέτως.
- ✓ Άλλοτε πάλι ο χορός δημιουργεί ένα σαλίγκαρο στον αργό του ρυθμό, και ξεδιπλώνεται στο γρήγορο αναπαριστώντας τη ζωή.
- ✓ Τα βήματα είναι αργά, μετρημένα και ο χορός ξετυλίγεται κάνοντας κύκλους και στροφές, διπλώματα και ξεδιπλώματα, αναπαριστώντας τη ζωή, την ανάπτυξη, τη νίκη. Οι μελετητές δεν έχουν καταλήξει σε μια οριστική και τεκμηριωμένη θέση.

- ✓ Ο Λαβύρινθος είναι ένα σύμβολο για τον δρόμο της ζωής του ανθρώπου. Τα επτά κυκλώματα αντιστοιχούν στις επτά σφαίρες των ιερών πλανητών, τις επτά αρχές του ανθρώπου και του σύμπαντος τις επτά ημέρες της εβδομάδας και άλλες τέτοιες επταπλάσιες έννοιες.
- ✓ Το πέρασμα στο κέντρο του λαβυρίνθου και η επιστροφή στην περιφέρειά του αποτελεί ένα ταξίδι στο κέντρο της ύπαρξής μας, και σε τελική ανάλυση στην κατανόηση του ποιοι είμαστε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

...Τό Τραγούδι πού μένει, ὅχι τά τραγούδια. 'Ο Ήχος καί ὅχι οι Ἡχοι. 'Η ἀπλῆ φωνή μ' ἔνα ὅργανο, ὅχι ὅργανα και φωνές. Χορός κι αντάμωμα. 'Ο ήχος πού ἔγινε κορμί μας. Το τραγούδι πού ειναι ζωῆ, πρίν και μετά τῆ ζωῆ μας. 'Η αίωνιότητα τῆς σταγόνας πού κοιλαίνει τήν πέτρα, το ἄτμητο φῶς, ἡ μουσική παράδοση. 'Ο πρῶτος δίσκος τῶν ἀνωνύμων συμπληρώνεται ἀπό το τούς ἐκλεκτούς τοῦ δευτέρου δίσκου. Προσθέτουν στήν ἀπλότητα τήν χάρη, στήν κοινότητα τήν κοινωνία, στό παλαιό τήν ἀναγέννησή του. Άκουσα αύτά τά τραγούδια μαζί σας

Γιάννης Μαρκόπουλος

« αν αναζητήσουμε την αληθινή πηγή του χορού, αν επιστρέψουμε δηλαδή στην φύση, θα βρούμε πως ο χορός του μέλλοντος, είναι ο χορός του παρελθόντος, ο χορός ο αιώνιος, που ήταν και θα παραμείνει για πάντα ο ίδιος».....

Ο χορός του μέλλοντος

Ισιδώρα Ντάνκαν